

Krisledningsnämnden

Stadsrevisionen • Borås

Revisionsredogörelse

20
21

Första revisorsgruppen

Kommunfullmäktige
Borås Stad

Revisionsberättelse för Krisledningsnämnden år 2021

Vi har granskat Krisledningsnämndens verksamhet och årsredovisning 2021. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet och med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning. Till revisionsberättelsen bifogas vår revisionsredogörelse som utgör en sammanfattning av granskningen.

Krisledningsnämnden har inga indikatorer eller några uppdrag beslutade av Kommunfullmäktige för 2021.

Krisledningsnämnden har under 2021 inte upprättat någon redovisning till Kommunfullmäktige så som reglementet föreskriver. Vi kan konstatera att Krisledningsnämnden under 2021 inte följt de anvisningar som finns i det gemensamma reglementet för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad när det gäller uppföljning, återredovisning och rapportering.

Vi bedömer att verksamheten inte sköts på ett helt ändamålsenligt sätt. Ur ekonomisk synpunkt bedöms verksamheten skötas på ett tillfredsställande sätt. Krisledningsnämnden behöver säkerställa en ändamålsenlig redovisning till Kommunfullmäktige och följsamhet till de reglementen som gäller för nämnden. Den interna kontrollen bedöms som otillräcklig med hänvisning till att nämnden inte följt Borås Stads regler för intern kontroll.

Vi tillstyrker att Krisledningsnämnden beviljas ansvarsfrihet för år 2021.

BORÅS 2022-04-19

Bill Johansson
Ordförande

Nils-Gunnar Blanc
Vice ordförande

Lennart Gabre

Bo-Lennart Bäcklund

Thomas Gustafsson

Fredrik Brandberg

Revisionsredogörelse

I Stadsrevisionens årliga granskning prövas om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom nämnden är tillräcklig.

Stadsrevisionen lämnar en revisionsberättelse som grund för Kommunfullmäktiges ansvarsprovning. Ställningstaganden i revisionsberättelsen utgår från en samlad bedömning av all den granskning av nämndens verksamhet som har genomförts under året.

I nedanstående revisionsredogörelse sammanfattas resultat från granskning av årsredovisning, specifika bevakningsområden, fördjupade granskningar och intern kontroll. Granskningen av årsredovisning och intern kontroll är i huvudsak analytisk. Fördjupade granskningar innehåller i förekommande fall substansgranskning/granskning av ändamålsenlighet i vilken Stadsrevisionen kan verifiera måluppfyllelse.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämnden redovisar inget eget ekonomiskt resultat och upprättar ingen egen årsredovisning. Nämnden ingår i viss mån i Kommunstyrelsens årsredovisning och använder vid behov förvaltningsresurser från Stadsledningskansliet genom krisledningsstaben.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Krisledningsnämnden har inga indikatorer beslutade av Kommunfullmäktige för 2021.

Nämndens indikatorer

Nämnden har inte antagit några egna indikatorer vilket inte är i linje med Borås Stads styr- och ledningssystem.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Krisledningsnämnden har inte fått några uppdrag av Kommunfullmäktige för 2021.

Konsekvenser av coronaviruset

Krisledningsnämnden har inte varit aktiverad som operativ Krisledningsnämnd med anledning av coronapandemin. Nämnden har dock sammanträtt i syfte att få information om krisledningsstabens arbete med hantering och åtgärder med anledning av pandemin under perioden januari till september 2021.

Specifika bevakningsområden

Stadsrevisionen har särskilt bevakat nedanstående områden.

Följsamhet mot reglemente

Den 19 december 2019 fattade Kommunfullmäktige beslut om ett nytt reglemente för Krisledningsnämnden. Tidigare var ledamöter och ersättare i Krisledningsnämnden desamma som i Kommunstyrelsen. Genom det nya reglementet förändrades antalet ledamöter i nämnden till fem ledamöter och fyra ersättare. I syfte att förtydliga Kommunstyrelsens respektive Krisledningsnämndens uppgifter och ansvar när det gäller krisledning och höjd beredskap reviderades även Kommunstyrelsens reglemente av Kommunfullmäktige 20 februari 2020.

I Krisledningsnämndens reglemente framgår bl.a. att Krisledningsnämnden ska sammanträda minst en gång per år. Sammanträdet kan vara i form av utbildning eller övning.

I Kommunstyrelsens reglemente framgår att Krisledningsnämnden fullgör, i den mån uppgiften inte tillagts annan nämnd, kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) samt lagen (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap. I samma reglemente framgår att Kommunstyrelsen har uppgifter i enlighet med 3 kap. LEH.

Detta innebär att Krisledningsnämnden bl.a. har i uppgift att svara för förberedelser för och verksamhet under extraordinära händelser i fredstid. Kommunstyrelsen har i uppgift att svara för förberedelser och verksamhet när det gäller höjd beredskap.

Krisledningsnämnden ska även följa de bestämmelser som anges i Gemensamt reglemente för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad som antogs av Kommunfullmäktige 19 juni 2019.¹

När det gäller uppföljning, återredovisning och rapportering till Kommunfullmäktige framgår av det gemensamma reglementet § 7 att nämnden kontinuerligt ska följa upp sin verksamhet. Nämnden ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem i reglemente eller genom särskilt uppdrag. Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts. Redovisning ska ske enligt riktlinjer. Redovisningen lämnas till Kommunstyrelsen som samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Krisledningsnämnden har haft sammantaget 28 protokollförda sammanträden under 2021. Nämnden har inte varit aktiverad som operativ Krisledningsnämnd utan sammanträtt i syfte att få information om krisledningsstabens arbete med anledning av coronapandemin och i något fall andra händelser i kommunen.

Krisledningsnämnden har under 2021 inte upprättat någon redovisning till Kommunfullmäktige så som reglementet föreskriver. I viss utsträckning berörs Borås Stads arbete med krisberedskap/krisledning i Kommunstyrelsens redovisning till Kommunfullmäktige.

Utbildning och övning

I reglementet framgår bl.a. att Krisledningsnämnden ska sammanträda minst en gång per år. Sammanträdet kan vara i form av utbildning eller övning. Stadsrevisionen konstaterade i en fördjupad granskning under 2019 att Krisledningsnämnden inte haft något sammanträde eller någon utbildning/övning på mycket länge.

Krisledningsnämnden hade en halvdags utbildning den 26 februari 2020. Ytterligare utbildningsinsatser var inplanerade för Krisledningsnämnden under 2020, men dessa ställdes in med anledning av coronapandemin.

Under 2021 har Krisledningsnämnden inte haft några ytterligare kunskapshöjande insatser. Detta har inte prioriterats då pandemin varit i fokus. Nämnden har varit involverade i hanteringen av pandemin genom kontinuerlig informationsöverföring från krisledningsstaben. Krisledningsnämnden har på det sättet fått en större förståelse för hur krisberedskapsorganisationen fungerar. Borås Stads utbildnings- och övningsplan inom området gäller för mandatperioden. Under 2020 och 2021 har resurser och fokus i första hand legat på krishantering med anledning av pandemin och inte utbildning.

¹ Revidering av vissa delar av det gemensamma reglementet för Kommunstyrelsen och nämnderna beslutades om 19 mars 2020 § 38.

Under 2021 har utbildningar genomförts för chefer i beredskap (CiB) inom vård- och äldreförvaltningen och Förskoleförvaltningen. Det har även genomförts utbildning och övning inom de förvaltningar som ansvarar för skolverksamhet vad gäller krishantering och pågående dödligt våld.

Under 2022 har Kommunstyrelsen informerats om dess ansvar och roll vid höjd beredskap. Under året är planen att utbilda stadens samtliga tjänsteman i beredskap (TiB) och funktionen beslutsfattare i koncernens förvaltningar och bolag. Detta för att likrikta arbetsgången och enhetliggöra beredskapsorganisationerna inom stadens förvaltningar och bolag.

Fördjupade granskningar

Med utgångspunkt från risk- och väsentlighetsanalysen har fördjupade granskningar genomförts under året. Nedan redovisas sammanfattningar av de fördjupade granskningarna.

Granskning av Borås Stads hantering av coronapandemin

Kommunforskning i Västsverige (KFi) har på uppdrag av Stadsrevisionen i Borås Stad genomfört en granskning av Borås Stads hantering av coronapandemin. Granskningen har genomförts genom deltagande i KFi:s utvärderingsprogram Kommuner i Coronatider (KomCo). Syftet med granskningen var att beskriva och klargöra hur olika delar av den kommunala organisationen och verksamheten klarat att hantera pandemin ur ett organiserings-, lednings- och styrningsperspektiv. Syftet har även varit att skapa ett underlag för ett brett lärande kring hanteringen av pandemin.

KFi konstaterar i rapporten att de som vidtalats i utvärderingen samstämmt ger ett gott betyg åt kommunens organisering, styrning och ledning under pandemin. Krisledningsarbetet i pandemin uppges ha fungerat till största delen väl både centralt och lokalt i organisationen. En decentraliserad strategi med en tydlig rollfördelning mellan förtroendevalda och tjänstepersoner tillsammans med robusta förvaltningsorganisationer identifieras i utvärderingen som framgångsfaktorer. Stadsrevisionens sammantagna bedömning är mot bakgrund av granskningsresultaten att Borås Stads arbete i dessa delar i huvudsak har varit ändamålsenligt.

Coronapandemin har inneburit både en tragedi för enskilda och stora utmaningar för hela samhället. Så även för Borås Stad. Genomförd utvärdering visar att hanteringen av pandemin har inneburit stora omställningar och ansträngningar i många av Borås Stads verksamheter. Förhållandena har bl.a. medfört ett omfattande brett lärande efter hand och att många erfarenheter gjorts. Det är i Stadsrevisionens mening av stor vikt att den kunskap och erfarenhet i organisationen som pandemin medfört förvaltas på ett medvetet och aktivt sätt framöver. Stadsrevisionen vill i sammanhanget särskilt betona detta i förhållande till lagstiftningens krav om att hålla krisberedskaps- och krisledningsfrågorna levande även när krisrelaterade händelser inte pågår.

Utvärderingsrapporten avslutas med några rekommendationer som enligt Stadsrevisionens bedömning kan ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

Intern kontroll

Nämnderna och Kommunstyrelsen har ansvar för den interna kontrollen och ska genomföra riskanalyser, upprätta planer för och genomföra uppföljning av den interna kontrollen. Nämnden ska även anta egna regler och anvisningar för intern kontroll. Stadsrevisionen noterar att uppföljning och kontroll av kärnverksamhet och administrativa processer i förekommande fall också genomförs inom ramen för kvalitetssystem.

Krisledningsnämnden har inte upprättat några egna regler och anvisningar för intern kontroll. Nämnden har för 2021 inte genomfört någon riskanalys eller upprättat någon plan för intern kontroll. Nämnden har inte genomfört någon uppföljning av den interna kontrollen. Krisledningsnämndens interna kontroll omnämns inte heller i Kommunstyrelsens regler och anvisningar eller plan för intern kontroll. Förhållandena innebär att Borås Stads regler för intern kontroll inte efterlevts av nämnden.

Borås Stad har en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för perioden 2019-2022 och en plan för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser. Planen har fastställts av Kommunfullmäktige.

Presidietmöte

Presidietmöte genomfördes den 13 december 2021 med Krisledningsnämndens presidium, bevakningsansvariga förtroendevalda revisorer, yrkesrevisorer vid Stadsrevisionen och förvaltningsledning.

Sammanfattande bedömning

I granskningen av nämndens årsredovisning utgår bedömningarna från följsamhet mot Kommunfullmäktiges budgetbeslut och eventuella beslut om nämndspecifika mål. Nämndens interna kontroll bedöms utifrån riskanalys, plan och uppföljning av intern kontroll. I den sammanfattande bedömningen ingår också granskningsresultat från granskning av bevakningsområden och de fördjupade granskningar som har varit riktade mot nämnden avseende år 2021.

Krisledningsnämnden har inga indikatorer eller några uppdrag beslutade av Kommunfullmäktige för 2021. Nämnden har inte antagit några egna indikatorer.

Krisledningsnämnden har under 2021 inte upprättat någon redovisning (tertialrapporter) till Kommunfullmäktige så som reglementet föreskriver. Nämnden har inte heller upprättat någon årsredovisning till Kommunfullmäktige. I viss utsträckning berörs Borås Stads arbete med krisberedskap/krisledning i Kommunstyrelsens redovisning till Kommunfullmäktige.

Krisledningsnämnden har inte upprättat några egna regler och anvisningar för intern kontroll. Nämnden har för 2021 inte genomfört någon riskanalys eller upprättat någon plan för intern kontroll. Nämnden har inte genomfört någon uppföljning av den interna kontrollen. Krisledningsnämndens interna kontroll omnämns inte heller i Kommunstyrelsens regler och anvisningar eller plan för intern kontroll. Förhållandena innebär avsteg från Borås Stads regler för intern kontroll. Borås Stad har en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för perioden 2019-2022 och en plan för hantering av samhällsstörningar och extraordinära händelser.

Stadsrevisionen kan konstatera att Krisledningsnämnden under 2021 inte följt de anvisningar som finns i det gemensamma reglementet för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Borås Stad när det gäller uppföljning, återredovisning och rapportering under året (7 §). Nämnden har inte heller följt Borås Stads regler för intern kontroll.

Stadsrevisionens sammantagna bedömning är att verksamheten inte sköts på ett helt ändamålsenligt sätt. Ur ekonomisk synpunkt bedöms verksamheten skötas på ett tillfredsställande sätt. Krisledningsnämnden behöver säkerställa en ändamålsenlig redovisning till Kommunfullmäktige och följsamhet till de reglementen som gäller för nämnden. Den interna kontrollen bedöms som otillräcklig med hänvisning till att nämnden inte följt Borås Stads regler för intern kontroll.

BORÅS
STAD

STADSREVISIONEN

Besöksadress Sturegatan 42 **Postadress** 501 80 Borås
Telefon 033-35 71 56 **E-post** revisionskontoret@boras.se
Webbplats boras.se/stadsrevisionen